

Tehy ry
PL 10
00600 Tehy

7.11.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kari Haavisto

Tehyn puheenvuoro Sosiaali- ja terveysministeriön järjestämässä kuulemistilaisuudessa koskien asiakkaan valinnanvapautta 2.11.2016 Helsingissä Säätytalolla

Tehyssä pidämme tärkeänä, että sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmää koskeva uudistus toteutetaan palvelujen saatavuuden turvaamiseksi, alkuperäiset tavoitteet kirkkaana mielessä pitäen. Uudistuksen aikataulu on erittäin tiukka. Toivottavaa on, että uudistus etenee vaiheittain, vaikutuksia arvioiden ja tarvittavia korjauksia rohkeasti tekemällä.

Suhtaudumme valinnanvapauden lisäämiseen varovaisen myönteisesti tietyin reunaehdoin: kustannukset eivät voi kasvaa, eivätkä terveyserot lisääntyä ja vaikutukset henkilöstöön on arvioitava sekä huolehdittava alan vetovoimaisuuden säilymisestä.

Erityisesti on huolehdittava siitä, että palvelujärjestelmä ei ainakaan heikkene nykyisestä. On vaalittava sitä osaa nykyisessä järjestelmässä, mikä toimii kustannustehokkaasti. Valinnanvapautta ei tule laajentaa erikoissairaanhoidon nykyisestään. Tehy kannattaa uudistuksessa julkisen sektorin päävastuuta, joten valinnanvapaus ja yhtiöittämisvelvoitteet haastavat koko asetelman.

Uudistukseen liittyvässä retoriikassa ylikorostuvat kilpailu ja valinnanvapaus, mikä pahimmassa tapauksessa voi vaarantaa yhden uudistuksen alkuperäisestä tavoitteesta – integraation toteutumisen. Haluamme korostaa, että terveyspalveluilla on erityinen luonne verrattuna muihin palveluihin. Terveyspalveluiden kysynnän kasvu ei ole mielekäs yhteiskunnallinen tavoite. Huomiota tulee kiinnittää lisäpalveluiden selkeään määrittelyyn.

Terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen ja toimintakyvyn tukeminen eri elämänvaiheessa edellyttää erityisesti nyt eri terveydenhuollon ammattihenkilöiden osaamisen hyödyntämistä ja työnjaon uudistamista. Tehy pitää tärkeänä, että esimerkiksi kättilöiden, fysioterapeuttien, suuhygienistien ja sairaanhoitajien tarjoamat palvelut tulevat myös suoran valinnanvapauden piiriin (huomioitava nykyisin toimivat pienet yksityiset yritykset).

Toivomme, että yleinen keskustelu ja uudistuksen valmistelu huomioi paremmin tämän päivän realismia, kun puhutaan hoitoon pääsystä. Tällä hetkellä lähes 50 % avosairaanhoidon vastaanottokäynneistä toteutuu sairaanhoitajien vastaanotolla. Tätä kehityskulkua ei voi unohtaa, vaan se tulee mahdollistaa myös tulevaisuudessa, ja ottaa entistä laajemmin käyttöön kaikki se osaaminen, jota esimerkiksi sairaanhoitajat ovat hankkineet esimerkiksi (laajan) lääkkeenmääräämiskoulutuksen kautta. On rohkeasti uudistettava ammattihenkilöiden välistä työnjakoa osaamisen kohdentamiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan hyväksi.

Lisätietoja : Johtaja Kirsi Sillanpää , kirsi.sillanpaa@tehy.fi